

Leefmilieuhandhaving in de politiezone Gavers

Evelien Dejaegere

Promotor: dr. Guy Maes, Hogeschool West-Vlaanderen
Mentor: ing. Carine Desmet, Politiezone Gavers
Academiejaar: 2004-2005

Samenvatting

1. Inleiding

De politiezone Gavers heeft ervoor gekozen om van leefmilieu(handhaving) een prioriteit te maken. Deze beleids optie moet worden ingevuld door het uitvoeren van controles en het nemen van maatregelen. Om dit op een gefundeerde manier te doen is er een instrument ontwikkeld, waarmee door planmatig te werken een hoge doeltreffendheid wordt beoogd.

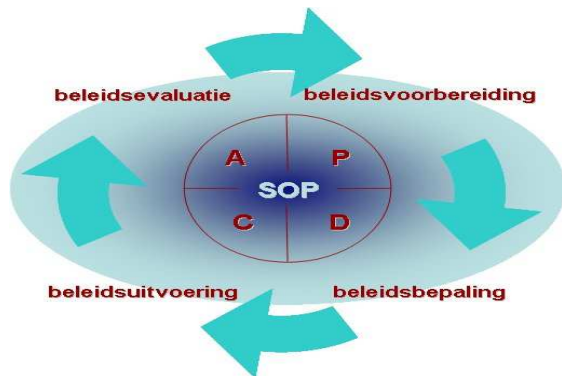
Belangrijke aandachtspunten bij de ontwikkeling van dit instrument zijn:

- Flexibiliteit
- Het onderscheid en de mogelijkheden van de verschillende soorten acties.
 - Handhavingscampagnes
 - Routinecontroles
 - Reactieve controles
- Eenvoud
- Samenspraak en overleg met lokale overheden

Om de beperkingen van een theoretisch systeem uit te schakelen, zijn een aantal voorbeelden uitgewerkt, en getoetst aan de werkelijkheid.

2. Inhoud

2.1 Literatuurstudie

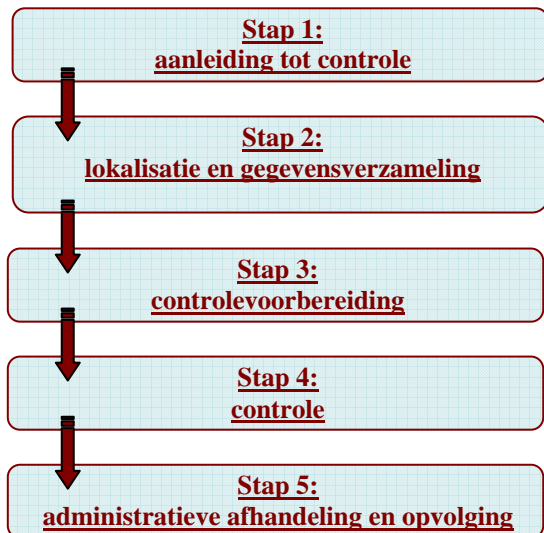

In dit eerste deel van het eindwerk wordt een situering gemaakt van de politiezone Gavers. Het bevat een verklaring van de structuur van het korps, de positie van de politie en de bevoegdheden tegenover leefmilieudelicten. Naar entiteiten toe wordt een beperkt overzicht gegeven van enkele aspecten uit de wetgeving.

Bij het opstellen van een systeem, is een zekere basis van systeem analyse nodig, daarom zijn ook managementsystemen zoals PDCA, SMART, SOP en opvolgings-, actie- en meetplannen beschreven.

Als laatste luik in dit eerste deel komt de literatuur aan bod die hoort bij de reële cases die verder worden uitgewerkt.

2.2 Systeemuitwerking voor uitvoeren van controle en verzamelen van informatie

Om het controleren mogelijk te maken op een gestructureerde manier, is het belangrijk te kunnen steunen op een goede voorbereiding. Daarom wordt een systeem uitgewerkt bestaande uit vijf stappen.

Een eerste stap is de aanleiding tot een controle, "wanneer wordt het systeem in gang gezet?". In de tweede stap komt de juiste lokalisatie van het probleem en het verzamelen van gegevens aan bod. Wanneer alle relevante gegevens beschikbaar zijn, kan men in de derde

stap starten met de voorbereiding van de controle, die in de vierde stap wordt uitgevoerd. De laatste stap is van groot belang in een geloofwaardig systeem en bestaat uit de administratieve afhandeling en vooral de opvolging van de vaststellingen.

Belangrijk hierbij is dat alles gebeurt in overleg met de lokale overheden en besturen en dat veiligheid en sensibilisering naar het leefmilieu toe op de eerste plaats komen.

2.3 Enkele reële cases

Om het geheel tastbaar te maken zijn er drie fictieve, maar reële cases uitgewerkt.

Case 1: De groene dop bij particuliere stookolietanks.

Motivatie: In de prioriteitennota vervolgingsbeleid in het Vlaamse gewest wordt "aanzienlijk en onomkeerbaar vervuilen van de bodem" omschreven als prioritair misdrijf.

Uitwerking: Uitwerken van de mogelijkheden die kunnen voorkomen en het opstellen van een brochure: "De groene dop bij particuliere stookolietanks" in het kader van handhaving en sensibilisering.

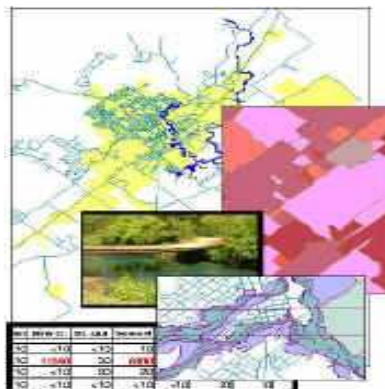
Case 2: ADR (transport van gevaarlijke producten over de weg).

Motivatie: Risicovolle transporten vormen een risico zowel naar leefmilieu als naar veiligheid, voorkomen van potentiële rampen.

Uitwerking: Het technisch uitwerken en beschrijven van een ADR-controle.

Case 3: GIS (geografisch informatie systeem)

Motivatie: Creëren van een visueel overzicht, detecteren van herhaaldelijke meldingen, mogelijkheid om een sterker signaal uit te zenden (proces-verbaal), inschatting hinderbron aan de hand van de overzichtskaart

Uitwerking: Opstellen van een database op basis van de infodrager (opgesteld om een leidraad te bieden aan de wijkagent bij onder andere leefmilieuwaarnemingen), die kan worden gekoppeld aan het GIS.

Besluit

De doelstelling: "Het ontwikkelen en opstarten van een risicodetecterend beleidsinstrument, het oriënteren van het korps in functie van milieurisico's en door middel van visualisatie een overzicht creëren", is bereikt door uitwerking van het eindwerk. Een verdere evaluatie en aanpassing van de systemen is een must. De basis is gerealiseerd door:

- De ontwikkeling en de implementatie van de infodrager in combinatie met het verwerkingssysteem, waardoor de wijkagenten worden gesensibiliseerd naar milieuwaarnemingen.
- Het in gebruik nemen van het GIS-systeem en het daaraan koppelen van opgestelde en bestaande databases. Hierdoor worden milieurelevante gegevens gevisualiseerd en wordt een overzicht gecreëerd.

De uitwerking van reële cases leidt tot een praktisch overzicht van enkele mogelijkheden en sluit zo aan bij een milieubewust beleid:

- De groene dop bij particuliere stookolietanks
 - De literatuurstudie over dit onderwerp zorgt voor een duidelijk overzicht van de verplichtingen. Aan de hand van de gegevens verzameld onder andere via de infodrager is het mogelijk om overwegend sensibiliserend op te treden. Als hulpmiddel kan de opgemaakte brochure (bij particulieren) nuttig zijn.
- Een goede beschrijving en technische uitwerking van een ADR- controle
 - Bij de uitvoering van deze case, wordt in de literatuurstudie een beknopt inzicht in de wetgeving naar voor gebracht. Een verdere uitwerking van aspecten hieruit komt aan bod tijdens de bespreking van de praktische controle. Aan de hand van deze case, is het mogelijk een ADR-controle helder naar voor te brengen.
- Een mogelijke toepassing van het GIS in geval van klachten.
 - De uitwerking van een fictieve GIS-toepassing illustreert één van de vele mogelijkheden die zijn gecreëerd door de implementatie van dit systeem binnen de zone.

Als extra troef is het eindwerk praktisch bruikbaar en toegankelijk. Daarnaast is een basis gecreëerd, waardoor de communicatie en gegevensuitwisseling tussen de verschillende overheden en besturen vlotter verloopt.